

Tekst 1

Elke stad zijn wolkenkrabber

(1) Bijna elke week komt er een verdieping bij. Nog even en de Boulevardtoren dichtbij het Enschedese stadshart nadert zijn
5 hoogste punt. Zijn negentig meter zal slechts een paar jaar de skyline van de voormalige textielstad in zijn eentje domineren. Als alles volgens plan verloopt, verrijst
10 verderop een grotere broer van 120 meter.

(2) In wereldsteden als Hong Kong en New York heeft gebrek aan grond geleid tot waanzinnig hoge
15 grondprijzen. De dure grond wilde men optimaal benutten en er kwamen wolkenkrabbers van honderden meters hoog. Hoogbouw in Nederland heeft met dergelijke
20 schaarste heel weinig te maken. Sterker, in veel steden geldt het omgekeerde: hoe hoger het gebouw, hoe duurder de grond. Het aantal vierkante meters kantoor-
25 of woonruimte dat erop komt te staan, is maatgevend voor de (pacht-)prijs van de grond. En toch zijn er bedrijven die zich huisvesten in kantoortorens en zijn men-
30 sen bereid tonnen te betalen voor relatief weinig woonoppervlakte op grote hoogte.

(3) "Hoogbouw in Nederland is puur prestige", zegt Koos Vercouteren van de Technische Universiteit Delft. "Veel steden kampen met voortdurende leegstand op hun kantorenmarkt. En toch worden er kantoortorens gebouwd."

40 Wabe van Enk, directeur van een

onderzoeksinstelling op het gebied van vastgoed, stelt: "Hoogbouw in Nederland is het resultaat van de manier waarop ons land wordt
45 bestuurd. Nederland kent veel relatief kleine gemeenten, die elkaar beconcurreren. Ze willen allemaal graag grond uitgeven om de gemeentekas te spekken of om werkgelegenheid aan te trekken. Daardoor wordt er heel veel gebouwd. Men bouwt soms op een minder gunstige locatie of men bouwt een complex dat
50 niet zo doordacht is."

(4) Hoogbouw, en dan met name voor huisvesting, stond jarenlang in een slecht daglicht, omdat het in verband
60 werd gebracht met naoorlogse nieuwbouwwijken zoals de Bijlmermeer in Amsterdam. "Grijze, eentonige gebieden aan de rand van de stad, waar weinig te beleven valt. De hoogbouw waar wij het over hebben, noem ik daarom liever ter onderscheiding wolkenkrabbers", zegt Jan
65 Klerks van de stichting 'Hoogbouw'. Deze stichting van architecten en bestuurders zet zich al sinds 1982 in voor de promotie van hoge gebouwen in ons land. In hun visie voegen 'wolkenkrabbers' een belangrijk element toe aan het Nederlandse stadslandschap.

- 80 **(5)** Lange tijd was in Nederland echte
 hoogbouw voorbehouden aan de grote
 steden. Rotterdam staat nog steeds op
 nummer één, maar de kleinere steden
 85 schuiven dus aan. “Er is een specifieke
 markt gekomen voor wonen in een
 wolkenkrabber. Die is deels ontstaan,
 doordat er nu dergelijke gebouwen zijn”,
 90 vertelt Klerks. “80 procent van de
 mensen wil een huis met een tuin. Een
 deel van de overige 20 procent wil graag
 een groots uitzicht. En dan niet aan de
 rand van de stad, maar bij het centrum.
 Twintig jaar geleden wilde niemand in de
 95 stadskernen wonen; nu wordt dat weer
 populair. De stadscentra ontwikkelen
 zich tot gebieden waar veel gebeurt op
 allerlei terreinen: uitgaan, winkelen, ont-
 spannen. Het past binnen de grootstede-
 100 lijke ontwikkeling om verschillende func-
 ties van de stad niet uit elkaar te trekken,
 maar juist bij elkaar te brengen. In zo’n
 dynamisch centrum is het prettig wonen.”
(6) Senioren willen graag onderin wonen,
 105 zo leert de ervaring, om contact te hou-
 den met de omgeving. Veel dertigers en
 veertigers willen in hun hoogbouwwoning
 juist afstand tot het stedelijk gewoel en
 kiezen voor de bovenste verdiepingen.
 110 Als je daarvoor geld hebt tenminste. Een
 beetje appartement op hoogte kost een
 paar ton.
(7) Op de kantorenmarkt is een andere
 ontwikkeling gaande. In het zuiden van
 Amsterdam begint een zakencentrum te
 115 ontstaan. Steeds meer bedrijven zien het
 als een ‘must’ om zich daar te vestigen,
 met de top van Akzo Nobel als recent
 voorbeeld. Wie daar gaat zitten, kiest al
 snel voor een opvallend, hoog gebouw.
 120 “Omdat ze duidelijk willen laten zien dat
 ze er zijn”, zegt vastgoeddeskundige Van
 Enk. Terwijl elders in Amsterdam
 kantoorgebouwen leeg staan.
(8) Maar ook buiten Amsterdam gelden
 125 deze regels. Accountants- en advies-
 concern Deloitte laat in Rotterdam de
 Maastoren bouwen, die met 165 meter
 het hoogste gebouw van Nederland
 wordt. De eerste paal is inmiddels ge-
 130 slagen. De Maasstad verliest de koppo-
 sitie aan Utrecht als daar het plan voor
 de Belle van Zuylen doorgaat: een ge-
 bouwencomplex met een hoogste punt
 van maar liefst 264 meter.
(9) Wanneer de Nederlandse wolken-
 135 krabber zijn maximum bereikt? “Geen
 idee”, zegt Vercouteren van de TU Delft.
 Binnenkort krijgt hij de architect van de
 Burj Dubai op bezoek. Als deze mega-
 wolkenkrabber in de staat Dubai in het
 140 Midden-Oosten gereed is, telt hij ruim
 700 meter en is daarmee het hoogste
 gebouw ter wereld. “Technisch is er van
 alles mogelijk. In Moskou zijn zelfs plan-
 145 nen voor een toren met de hoogte van
 zo’n 1,6 kilometer.”
(10) Nieuw is het allemaal niet. De
 bekende architect Frank Lloyd Wright
 ontwierp vijftig jaar geleden al een der-
 150 gelijke kolos, weet de bouwkundige
 Vercouteren. “De belangrijkste vraag is:
 wie kan en wil deze kolossen bouwen?”

*Naar een artikel van Niek Opten,
 Eindhovens Dagblad, 7 april 2007*

Tekst 1

- 1p 1 Hoe wordt het onderwerp van de tekst in alinea 1 ingeleid?
- A met een korte geschiedenis van het onderwerp
 - B met een korte samenvatting vooraf
 - C met een mening van een deskundige over het onderwerp
 - D met een voorbeeld van het onderwerp van de tekst

Gebruik onderstaande informatie voor het beantwoorden van de vragen 2 en 3.

We kunnen de tekst verdelen in zes delen:

Deel 1: alinea 1

Deel 2: alinea's 2 en 3

Deel 3: alinea 4

Deel 4: alinea's 5 en 6

Deel 5: alinea's 7 en 8

Deel 6: alinea's 9 en 10

- 1p 2 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 2 (alinea's 2 en 3)?
- A Invloed gemeenten
 - B Kantoortorens als kunst
 - C Ondoordacht bouwen
 - D Oorzaken hoogbouw
- 1p 3 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 4 (alinea's 5 en 6)?
- A Leeftijd bewoners
 - B Plaats buiten de stad
 - C Prijs hoogbouwwoning
 - D Wonen in hoogbouw
- 1p 4 De Stichting 'Hoogbouw' is van alle Nederlandse instellingen die in de tekst genoemd worden, het meest een voorstander van wolkenkrabbers.
→ Citeer de zin uit de tekst waaruit dat het duidelijkste blijkt.
- 1p 5 In de regels 36 tot en met 39 zegt Vercouteren: "Veel steden kampen met voortdurende leegstand op hun kantorenmarkt. En toch worden er kantoortorens gebouwd."
→ In welke alinea wordt het duidelijkste voorbeeld daarvan genoemd?
- 1p 6 In dit artikel laat de schrijver een aantal deskundigen aan het woord. Hoe gebruikt hij hun uitspraken in zijn artikel?
- A Hij gebruikt ze alleen om zijn eigen mening te bevestigen.
 - B Hij geeft aan dat hij soms twijfelt aan de juistheid van hun uitspraken.
 - C Hij geeft ze weer zonder verder commentaar.
 - D Hij zegt ronduit dat hij het oneens is met hun uitspraken.

- 1p **7** Wat is in de meeste buitenlandse steden, zoals New York en Hong Kong, de reden om enorme wolkenkrabbers te bouwen?
Gebruik niet meer dan 10 woorden voor je antwoord.
- 1p **8** Noem één reden waarom sommige Nederlandse bedrijven zo graag hun kantoor in een wolkenkrabber willen hebben.
Gebruik niet meer dan 15 woorden voor je antwoord.
- 1p **9** Wonen in het centrum van een stad wordt steeds populairder.
→ Welke reden noemt de tekst daarvoor?
Gebruik niet meer dan 15 woorden voor je antwoord.
- 1p **10** Wat is het belangrijkste doel van de schrijver met deze tekst?
De schrijver wil
A de lezer duidelijk maken dat het uit de hand loopt met de hoogbouw.
B de lezer informeren over de toenemende hoogbouw.
C de lezer oproepen tot verzet tegen de hoogbouw in Nederland.
D de lezer overtuigen van het nut van hoogbouw.
- 1p **11** Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte van deze tekst weer?
A Dat het aantal wolkenkrabbers in Nederland toeneemt, komt door de wensen van gemeenten, bedrijven en burgers.
B De hoogbouw in Nederland richt zich vooral op de kantoorfunctie en nauwelijks op de woonfunctie.
C Het imago van de hoogbouw in Nederland was altijd al slecht en dat imago wordt nog steeds slechter.
D Nederland heeft zeker een paar leuke voorbeelden van hoogbouw, maar voor echte wolkenkrabbers moet je toch wel in het buitenland zijn.